τοῦ ἐπρότεινε τὸ πιστόλι.

—Κόβε, σοῦ εἶπα, γιατὶ σοῦ τὴν ἀνάβω !..

—Ἄτιμε !.. Θὰ τὰ ξαναποῦμε ! Ποῦ θὰ μᾶς πᾶς ;

Ὁ Φουνερὸν χαμογέλασε μὲ περιφρόνησι κι' ἔριξε ἕνα προστατευτικὸ βλέμμα στὴν Ἀρλέττα.

Οἱ δυὸ ἀλῆτες μὲ τὴν ἀλήτισσα ἀπομακρύνθηκαν, βλαστημοῦντας καὶ φοβερίζοντας.

—Σᾶς εὐχαριστῶ ! Ὤ, σᾶς εὐχαριστῶ πολύ, κύριε ! εἶπεν ἡ Ἀρλέττα, σφίγγοντας τὸ χέρι τοῦ σωτῆρα της ἀπάχη.

—Τίποτε !.. εἶπε ἐκεῖνος.

Φαινότανε σαστισμένος κι' ὁ ἴδιος μ' αὐτὸ ποὺ ἔκανε. Δὲν ἀναγνώριζε τὸν ἑαυτό του. Ἔνοιωθε κάτι ἀπερίγραπτο μέσα του. Δὲν εἶχε πειὰ ὄρεξι νὰ ἐπωφεληθῆ τῆς ἀδυναμίας τῆς κυρίας ποὺ ἔσωσε. Δὲν ἤθελε οὔτε νὰ τὴν κλέψη. Τὴν ἐκύτταζε σιωπηλός.

Στεκότανε μπροστά του μέσα στὴ ζεστή της γοῦνα καὶ στὰ λοῦσα της, σὰν μιὰ ἐνσάρκωσι τῆς ἀμορφιᾶς καὶ τῆς πολυτελείας. Τὰ μάτια της ἦταν ἀκόμα δακρυσμένα, μὰ λαμπικοποῦσαν ἀπὸ εὐγνωμοσύνη. Χαμογελοῦσε... Ὁ Φουνερὸν οὔτε στὄνειρό του δὲν εἶχεν ἰδῆ τέτοια κυρία νὰ τοῦ χαμογελάη... Ἔνοιωθε νὰ γίνεται ἄλλος ἄνθρωπος... Εἴχε γίνει γιὰ μιὰ στιγμὴ ἕνας Ἀρτανιάν, Λαγκαρντέρ, ἱππότης, ἥρως σὰν ἐκείνους ποὺ ἔβλεπε στὸν κινηματογράφο. Ἀφοῦ ἦταν τόσος γενναῖος σὰν αὐτούς, ἔπρεπε νὰ φανῆ ἐξ ἴσου εὐγενικός.

Ἡ σιωπὴ τὸν στενοχωροῦσε.

—Τί ἔχει, τὸ λοιπόν, τὸν αὐτοκίνητό σας ;

—Δὲν ξέρω κι' ἐγώ, κύριε, σταμάτησε ξαφνικά...

—Θὰ τὸ ἰδῶ ἐγώ. Γιατί, ξέρετε, ἔκαμα ἕνα φεγγάρι μηχανικός. Μόνο τὴν ὥρα ποὺ θὰ τὸ κυττάζω, νἄχετε τὸ νοῦ σας γύρω, μὴν ξαναρθοῦν ἐκεῖνοι...

Ὁ Φουνερὸν ἐξέτασε τὸ αὐτοκίνητο, κι' ἔπειτ' ἀπὸ λίγη ὥρα τὸ διόρθωσε.

— Ἕτοιμο, κυρία ! Ἐσεῖς τὸ ὁδηγεῖτε ;

— Ναί, μὰ τώρα τρέμουν τὰ χέρια μου ἀπὸ τὴ συγκίνησι. Δὲν μπορῶ νὰ κρατηθῶ στὰ πόδια μου...

—Λοιπόν, ἂν θέλετε, θὰ σᾶς πάω ἐγὼ στὸ Παρίσι.

Ἐκάθησε στὸ βολὰν καὶ ἡ Ἀρλέττα ζάρωσε δίπλα του. Σὲ λίγα λεπτὰ βρισκόντουσαν πειὰ μέσα στὰ φῶτα, μέσα στὸν κόσμο, στὴν πόλι.

Ὅταν τὸ αὐτοκίνητο ἐμπῆκε στὴν αὐλὴ τοῦ μεγάρου τῆς κόμησσας Φερρᾶ καὶ στάθηκε μπρὸς στὴ μαρμάρινη σκάλα, ὁ ὑπηρέτης τοῦ μεγάρου ἔμεινε μὲ τὸ στόμι ἀνοιχτό, βλέποντας δίπλα στὴν Ἀρλέττα ἕναν ἀπάχη μὲ τραγιάσκα καὶ κόκκινο μαντῆλι στὸ λαιμό... Ἀνοιξεν ὅμως τὴν πόρτα τοῦ αὐτοκινήτου. Μὰ τἄχασε πειὰ ἐντελῶς, ὅταν εἶδε τὴν Ἀρλέττα νὰ ἀφαιρῆ τὰ γάντια της, νὰ βγάζη ἕνα δαχτυλίδι μὲ μεγάλο διαμάντι καὶ νὰ τὸ δίνη σ' ἐκεῖνον τὸν σωφὲρ ποὺ σ' ἔπιανε τρόμος νὰ τὸν βλέπης. Ὁ ἀπάχης ἐδίστασε, ἐπῆρε τὸ δαχτυλίδι, ἐμουρμούρισε μερικὲς ἀσυνάρτητες εὐχαριστίες, ἐπήδησε ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο καὶ διευθύνθηκεν ἀδέξια πρὸς τὴν πόρτα. Καὶ σὲ λίγο, ἐνῶ ἡ Ἀρλέττα ἄφηνε τὴν πολύτιμη γοῦνα της στὰ χέρια τῆς καμαριέρας, ὁ ὑπηρέτης εἶδε μέσα στὴν ὁμίχλη τοῦ δρόμου τὸν ἀλήτη νὰ φέρνη στὸ στόμα καὶ νὰ φιλάη ἕνα λαμπερὸ πρᾶγμα. Ὁ δαχτυλίδι τῆς Ἀρλέττας...

ΡΑ'Υ'ΜΟΝ ΝΤΕ ΡΙΑΝΖΙ

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΒΑΝΔΩΜ

Ὁ στρατηγὸς Βανδώμ, ὅταν διοικοῦσε τὴν στρατιὰ τῆς Ἰταλίας, ἔστειλε ἕναν νεαρὸ εὐπατρίδη ν' ἀναγγείλη στὸν βασιλέα Λουδοβίκο τὸν Δ' τὴν μεγάλη νίκη ποὺ κέρδισεν ὁ στρατός του στὸ Λοιτζάρι.

Ὁ εὐπατρίδης ὅμως αὐτός, ὅταν παρουσιάσθηκε ἱπροστὰ στὸν βασιλέα του, τὰ ἔχασε ἀτ' τὴν μεγάλη του συγκίνησι. Δὲν μποροῦσε ὁ διστυχισμένος ν' ἀραδιάση δυὸ λόγια. Τὰ μπέρδευε, ξεροκοκάνιζε, ἱδρωνε κι' ἔκανε τόσο ἀστεῖα καμώματα, ὥστε ἡ δούκισσα τῆς Βουργουνδίας, ἡ ὁποία ἦταν μαζὺ μὲ τὸν βασιλέα ἐκείνη τὴν ὥρα, εἶχε ξεκαρδισθῆ στὰ γέλια.

Ὡστόσο ὁ βασιλιᾶς ἄκουγε μὲ προσοχὴ καὶ συμπάθεια τὸν νέο καὶ προσπαθοῦσε νὰ τοῦ δώση κουράγιο. Ὁ νέος ὅμως ἔκοψε ἀπότομα τὴν ἀφήγησί του καὶ εἶπε :

—Μεγαλειότατε, εἶνε εὐκολώτερο στὸν στρατηγὸ Βανδὰμ νὰ δώση μιὰ νικηφόρο μάχη, παρὰ σὲ μένα νὰ σᾶς τὴν ἀφηγηθῶ !..

ΓΙΑ ΝΑ ΞΕΡΕΤΕ...

ΤΑ ΔΙΑΤΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΟΤΙ

[Μερικὰ ἁπλὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα, ἐν τούτοις, ἐλάχιστοι γνωρίζουν]

— Γιατὶ ὅταν θέλουμε νὰ δυναμώσουμε τὴ φωτιά μας, τὴν ἀναρίζουμε ;

—Διότι, γιὰ νὰ καῆ ἕνα σῶμα, πρέπει ὁ ἄνθραξ ποὺ ὑπάρχει μέσα σ' αὐτό, νὰ ἑνωθῆ μὲ τὸ ὀξυγόνον ποὺ ὑπάρχει στὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα. Ὅσο περισσότερο λοιπὸν ἀναρίζουμε τὴ φωτιά μας, τόσο περισσότερο τὴν τροφοδοτοῦμε μὲ ὀξυγόνον κι' ἔτσι τὴν δυναμώνουμε.

* * *

— Γιατὶ παράγεται καπνὸς ἀπὸ μιὰ ἀτελῆ καῦσι ;

—Διότι, ἀπὸ κάθε σῶμα ποὺ καίγεται, παράγονται ὑδρατμοί. Στὴν ἀτελῆ καῦσι δὲν καίγεται ὅλος ὁ ἄνθραξ, ποὺ περιέχεται μέσα στὸ σῶμα ποὺ βρίσκεται στὴ φωτιά, ἀλλὰ φεύγει ἀπὸ τὴν μορφὴ τοῦ ἀτμοῦ. Οἱ ἀτμοὶ τοῦ ἄνθρακος, ἑνωμένοι μὲ τοὺς ὑδρατμοὺς καὶ ἄλλες μαζὺ πτητικὲς οὐσίες, ἀποτελοῦν τὸν καπνό.

* * *

—Γιατὶ ἡ φλόγα ἀνεβαίνει πάντοτε πρὸς τ' ἀπάνω ;

—Διότι ἡ φλόγα εἶνε κυρίως ὑδρογόνον, ἑνωμένο μαζὺ μὲ λίγον ἄνθρακα καὶ καίγονται καὶ τὰ δυὸ μαζύ. Μ' ἐπειδὴ αὐτὰ τὰ δυὸ εἶνε ἀέρια ἐλαφρότερα πολὺ ἀπ' τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα, αὐτὸς τὰ σπρώχνει πρὸς τ' ἀπάνω, ὅπως σπρώχνει ἕνα ἀεροστάτο καὶ κάθε σῶμα ἐλαφρότερο ἀπ' αὐτόν.

* * *

—Γιατὶ τὰ χλωρὰ ξύλα καίγονται δυσκολώτερα ἀπ' τὰ ξερά ;

— Διότι τὰ χλωρὰ ξύλα ἔχουν μέσα τους πολὺ νερό. Καὶ τὸ νερὸ αὐτό, γιὰ νὰ ἐξατμισθῆ, χρειάζεται πολὺ θερμότητα. Στὰ ξερὰ ὅμως ξύλα ὑπάρχει πολὺ λίγο νερὸ καὶ ἀνάμεσα στοὺς πόρους των ἀρκετὸς ἀέρας, ὁ ὁποῖος δυναμώνει τὴν καῦσι.

* * *

—Γιατὶ εἶνε ἐπικίνδυνο νὰ βρισκόμαστε κοντὰ σὲ κάρβουνα ποὺ μόλις ἔχουν ἀνάψει ;

— Διότι, τὸ ὀξυγόνον τοῦ ἀέρος κι' ὁ ἄνθραξ, καθὼς ἑνώνονται ἀπάνω στὴν καῦσι, παράγουν ἕνα ἀηλητηριωδέστατο ἀέριο, τὸ ὀξείδιο τοῦ ἄνθρακος. Ἡ γαλάζιες φλόγες τῆς φωτιᾶς προέρχονται ἀπ' τὴν καῦσι αὐτοῦ τοῦ ἀερίου. Ἀλλὰ ἀπ' τὴν ἀργὴ καῦσι τοῦ ὀξυγόνου καὶ τοῦ ἄνθρακος παράγεται κι' ἕνα ἄλλο ἐκάμη ἀέριο, τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ, ποὺ εἶνε κι' αὐτὸ πολὺ βλαβερὸ στὸν ἄνθρωπο.

* * *

—Γιατὶ τ' ἀναμμένα κάρβουνα διατηροῦνται πολὺ ὅταν τὰ σκεπάσουμε μὲ στάχτη ;

—Διότι ἡ στάχτη ἐμποδίζει τὸ ὀξυγόνον τοῦ ἀέρος νὰ ἑνωθῆ μὲ τὸν ἄνθρακα τοῦ κάρβουνου κι' ἔτσι αὐτὰ καίγονται πολὺ ἀργά, μὲ τὴν βοήθεια τοῦ λίγου ὀξυγόνου, ποὺ περνῶ ἀνάμεσα στὴ στάχτη.

* * *

—Γιατὶ τὸ πολὺ νερὸ σβύνει τὴν φωτιά, ἐνῶ τὸ λίγο τὴν δυναμώνει ;

—Διότι, τὸ λίγο νερό, θερμαινόμενο ἀπ' τὴ φωτιά, χωρίζεται ἀμέσως στὰ δυὸ κύρια συστατικά του ἀέρια, τὸ ὀξυγόνο καὶ τὸ ὑδρογόνο. Καί, καθὼς ξέρουμε, τὸ πρῶτο βοηθάει τὴν καῦσι, ἀλλὰ καὶ τὸ δεύτερο καίγεται πολὺ εὐκόλα. Ὅταν ὅμως ρίξουμε πολὺ νερὸ ἀπάνω στὴ φωτιά, τότε αὐτὸ ἐμποδίζει τὸν ἀέρα νὰ ἔρθη σὲ ἐπαφὴ μαζύ της καὶ τὴ σβύνει. Τὸ μέρος πάλι τοῦ νεροῦ ποὺ θὰ ἐξατμισθῆ, ἀφαιρεῖ ἀτ' αὐτὴν μεγάλη ποσότητα θερμότητος. Καί, τέλος, οἱ ὑδρατμοί, ὅταν δὲν ἐξαερώνονται, ἐμποδίζουν κι' αὐτὴ ἀκόμα τὴν καῦσι.

* * *

—Γιατὶ ὅταν βάλουμε ἀπάνω στὴ φωτιὰ κάστανα, χωρὶς νὰ τὰ τρυπήσουμε προηγουμένως, σκάνε ;

—Διότι, τὰ κάστανα ἔχουν τσοῦφλια μὲ μικροὺς πόρους καὶ μέσα τους βρίσκεται ἀέρας σὲ ἀρκετὴ ποσότητα καὶ νερὸ ἀρκετό. Μὲ τὴν θερμότητα ὁ ἀέρας ποὺ εἶνε μέσα σ' αὐτά, διαστέλλεται καὶ τὸ νερό τους ἐξατμίζεται. Οἱ ἀτμοὶ λοιπὸν αὐτοὶ καὶ ὁ ἀέρας, μὴ βρίσκοντας διέξοδο, σπάζοινε μὲ τὴν πίεσί τους τὴν σκληράδα τοῦ κάστανου καὶ καθὼς φεύγουν μὲ δύναμι, κάνουν τὸν κρότο ποὺ ἀκούμε.

* * *

—Γιατὶ τὰ ξύλα καὶ τὰ κάρβουνα καμένα σωπνιθηροβολοῦν ;

—Διότι, ὁ ἀέρας ποὺ εἶνε κλεισμένος μέσα στοὺς πόρους τους, μόλις διασταλεῖ ἀρκετά, πετιέται πρὸς τὰ ἔξω καὶ στὴν ἔξοδό του αὐτὴ τὴ βίαιη παρασέρνει μαζύ του καὶ μικρὰ ἀνεπαισθήτα κομμάτια ἀπὸ κάρβουνο ἢ ξύλα.
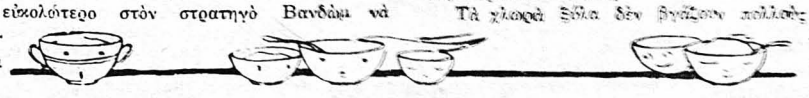
Τὰ χλωρὰ ξύλα δὲν βγάζουν πολλοὺς σωπνιθῆρες, γιατὶ οἱ πόροι τους εἶνε γεμάτοι ἀπὸ χυμοὺς καὶ παραδίνουν σπανιότερα λίγο ἀέρα.